

Sygn. akt VI U 464/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 10 stycznia 2013 r., znak: (...)

w sprawie: A. B.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. B. prawo do emerytury od dnia (...)r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu A. B. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że powód nie spełnił warunku posiadania 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie zaliczono mu jako takiej pracy w okresie od 17.06.1975 r. do 31.05.1983 r. i od 1.07.1983r. do 31.12.1998 r. w(...) Zakładach (...) (następnie (...)) z uwagi na rozbieżności w treści świadectwa pracy oraz świadectwa pracy w szczególnych warunkach dotyczących tego okresu zatrudnienia.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury z uwagi na to, że w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych jako ślusarz, hydraulik, monter na oddziale będącym w ruchu, palacz i obsługiwał maszyny do schładzania amoniaku.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. B., urodzony (...), zatrudnił się w (...) r. w(...)Zakładach (...)(następnie (...)) jako ślusarz-mechanik. Przez okres 7,8 lat ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na Stacji (...), gdzie przerabiano wodę potrzebną do produkcji materiałów światłoczułych, następnie przeszedł do działu Głównego (...), w którym pracował przy usuwaniu awarii maszyn służących do cięcia materiałów światłoczułych. Pracę tę ubezpieczony wykonywał na oddziale, który pozostawał w okresie pracy ubezpieczonego w ruchu i na którym wszelkie prace wykonywane były w szczególnych warunkach. Okresowemu wyłączeniu podlegały tylko te urządzenia, które były w danym momencie naprawiane. Taka pracę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez cały okres zatrudnienia w tym dziale. Następnie, po podziale działu ubezpieczony został przeniesiony do działu energetycznego i do jego obowiązków należała konserwacja instalacji i usuwanie awarii instalacji wod-kan. na wydziałach będących w ruchu, na których praca wykonywana była w szczególnych warunkach. Taką pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał ubezpieczony pod nadzorem P. M.-mistrza do końca spornego okresu zatrudnienia. W okresie od 1.10.1999 r. do 30.04.2000 r. ubezpieczony pracował w (...) S.A. jako maszynista maszyn chłodniczych i obsługiwał chłodnię amoniakalną jako element procesu technologicznego produkcji materiałów światłoczułych a od 2.10.2000 r. do 17.10.2000 r. jako palacz, obsługując kotłownię gazową. Były to piece do wytwarzania pary i gazu służące do wprawiania w ruch urządzeń zakładu. Ubezpieczony otrzymywał w trakcie pracy posiłki regeneracyjne. Nie korzystał w okresie zatrudnienia z urlopów bezpłatnych. W spornym okresie razem z ubezpieczonym pracowali świadkowie P. M.-przełożony ubezpieczonego oraz L. B. p.działu utrzymania ruchu.

dowód: świadectwa pracy w aktach rentowych, zeznania świadków P. M. i L. B., zeznania ubezpieczonego zapis A/V protokołu rozprawy k.(...)

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wydanym przez (...) S.A. w B. potwierdzono natomiast, że w okresie od 17.06.1975 r. do 31.05.1983 r. i od 1.07.1983r. do 31.12.1998 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę konserwatora agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i remontowe na oddziałach będących w ruchu na stanowisku ślusarza, monter a i hydraulika o której mowa w wykazie A dział XIV poz.25 pkt 1 d załącznika do zarządzenia resortowego wydanego na podstawie upoważnienia wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę (...).r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w aktach rentowych

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda oraz w jego aktach rentowych, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków, bowiem były one zgodne spójne, wzajemnie się uzupełniały z zeznaniami powoda i znajdowały potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym, a jeden z nich P. M. był jego przełożonym, kontrolującym jego pracę stąd ich zeznania stanowiły miarodajny dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie dowód. Zeznania ubezpieczonego jako zgodne z zeznaniami świadków i znajdujące potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów również zasługiwały na wiarę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, zdaniem Sądu Okręgowego, w sposób niebudzący wątpliwości, że ubezpieczony w spornym okresie od 17.06.1975 r. do 31.05.1983 r. i od 1.07.1983r. do 31.12.1998 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale XIV pkt. 25 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 25 działu XIV do prac w szczególnych warunkach zalicza bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.(art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda od 17.06.1975 r. do 31.05.1983 r. i od 1.07.1983r. do 31.12.1998 r. w (...) Zakładach (...)(następnie (...) S.A.) w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV pkt. 25, to okres ten przekracza 15 letni okres wymagany do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku. Organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury i dlatego, biorąc pod uwagę fakt, że wymagany wiek osiągnął ubezpieczony (...) r., Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, których usunięcie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

SSO Ewa Milczarek